

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.I.892/2025/25.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Domonyai Alexa, tanácselnök
Dr. Kardos Andrea, előadó bíró
Dr. Gimesi Ágnes, bíró
Dr. Gunyecz Zoltán, bíró
Dr. Tuba István Krisztián, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2025. november 18.
Az ügy tárgya: rágalmazás vétsége
Terhelt: terhelt1

Elsőfok: Veszprémi Járásbíróság, 10.B.1161/2024/7., ítélet, tárgyalás,
2025. január 9.

Másodfok: Veszprémi Törvényszék, 3.Bf.73/2025/21/I., végzés, nyilvános ülés,
2025. május 28.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a rágalmazás vétsége miatt terhelt1 ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Veszprémi Járásbíróság 10.B.1161/2024/7. számú ítéletét és a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Bf.73/2025/21/I. számú végzését hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. Ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] I. A Veszprémi Járásbíróság a 2025. január 9. napján – helyesen – tárgyaláson kihirdetett 10.B.1161/2024/7. számú ítéletével terhelt1 terheltet bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett rágalmozás vétségében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 226. § (1) és (2) bekezdés b) pont]. Ezért őt megrovásban részesítette, valamint rendelkezett a bűnügyi költség viseléséről.

[2] A terhelt fellebbezése alapján eljáró Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2025. május 28. napján meghozott 3.Bf.73/2025/21/I. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[3] A jogerős ítéletben megállapított tényállás a következő.

[4] terhelt1 vádlott és magánvádló1 magánvádló között a házastársi kapcsolat megromlott, melynek következtében 2024. február 14. napján elváltak. A felek között a három közös kiskorú gyermek elhelyezésében, illetőleg az utolsó közösen használt ingatlan kizárólagos használati jogában vita volt, a volt házastársak közötti viszony elmergesedett.

[5] terhelt1 vádlott 2024. június 1. és június 10. között a facebook közösségi hálózaton:

1. „tanul felhasználó” gyermekjáték hirdetést tartalmazó, nyilvánossá tett posztjához hozzászólásként,

2. „helység1 Város” több ezer követővel bíró hivatalos oldala, az I. számú felnőtt háziorvosi körzetre vonatkozó nyilvános bejegyzést tartalmazó posztjához hozzászólásként és

3. A „facebook csoport” több ezer tagot számláló privát csoportban bejegyzésként közzétette a rendőrség „büntető ügyek egyesítéséről szóló határozatát”, melyből kitűnik, hogy a könnyű testi sértéssel elkövetett kapcsolati erőszak büntetnének megalapozott gyanúja miatt magánvádló1 magánvádló sértett ellen folyamatban lévő büntető ügghöz további ügy került egyesítésre.

A „facebook csoport” csoportban 2024. június 1. napján közzétett határozat mellé megjegyzésként hozzáfűzte az alábbiakat: „Tisztelt helység2iek! Tájékoztatlak titeket, hogy a cím1 szám alatti ingatlanban élő magánvádló1 ellen büntetőeljárás van folyamatban. keresztnév kapcsolatunk fennállása alatt folytatólagosan bántalmazott előbb helység3n, majd később helység2en is engem, melynek következtében a velem élő kiskorú gyermekemmel kénytelenek voltunk elhagyni otthonunkat. Véleményem szerint az eset közérdeklődés felkeltésére alkalmas.”

A „helység1 Város” hivatalos oldalán hozzászólásként közzétett határozat mellé megjegyzésként hozzáfűzte az alábbiakat: „A cím1 szám alatti ingatlanban élő magánvádló1 ellen büntetőeljárás van folyamatban. keresztnév folytatólagosan bántalmazott engem előbb helység3n, majd később helység2en is, mely cselekmények miatt kénytelen voltam a gondozásomban lévő kiskorú gyermekemmel elhagyni az otthonunkat. A helység1 környéki gyermekvédelmi rendszer – habár tudott az édesanya viselkedéséről – képtelen volt megfékezni.”

4. terhelt1 vádlott 2024. június 1. napján a fentiekben túl a „helység42” több ezer tagot számláló, privát csoportban a magánvádló1 magánvádló sértettre vonatkozó, a büntetőügyek egyesítésére vonatkozó fenti határozaton túl az alábbi bejegyzést próbálta közzétenni:

„Kedves helység⁴ⁱ lakosok! Tájékoztatlak titeket, hogy magánvádló¹, egykori helység⁴, cím² szám alatti lakos ellen büntetőeljárás van folyamatban. keresztnév kapcsolatunk fennállása alatt folytatólagosan bántalmazott előbb helység³ⁿ majd helység^{2en} is engem és emiatt a gondozásomban élő kiskorú gyermekemmel el kellett hagynunk otthonunkat. Továbbá keresztnév és édesanyja, tanú² (született tanú²) 2023. március 19-én olyan minősíthetetlen magatartást folytattak velem szemben helység⁴ közterületen, hogy szabálysértési eljárás keretében elmarasztalták őket. Az eset minden bizonnyal a közérdek felkeltésére alkalmas lehet.

A helység⁴² közösségi oldal adminisztrátora a bejegyzés közzétételét – azzal az indokolással, hogy magánügyi dolgokat nem osztanak meg – megtagadta, így a közzététel a csoport tagjai előtt nyilvánosan nem volt látható. terhelt¹ célja a bejegyzés honlapra történt feltöltésekor a helység⁴² csoport tagjai felé történő nyilvános közzététel volt, mely nyilvános közzététel a csoport adminisztrátora általi törléssel megghiúsult.

terhelt¹ vádlott magánvádló¹ magánvádló sértettel kapcsolatos tényállításainak a nagy nyilvánosság elé tárását a sértettel szembeni egyéni, feldolgozatlan érdeksérelméből fakadó bosszú motiválta, miután a gyermekvédelmi intézmények, különböző hatóságok a sértettel fennálló jogvitáiban nem az általa megfelelőnek tartó intézkedéseket tették, illetve vélt vagy valós mulasztást tanúsítottak.

magánvádló¹ magánvádló a megjelenés napján, 2024. június 1. napján a csabrendeki családsegítő szolgálat munkatársaitól a facebook csoportk⁷ weboldalon történt közzétételről, míg a csoport adminisztrátorától a „helység⁴²” csoport tagjaival megosztani készült bejegyzésről tudomást szerzett, és a helység³ⁱ Rendőrkapitányságon feljelentéssel élt. A magánvádló 2024. június 1. és június 10. között, pontosan meg nem határozható napon tanú¹ posztja alatti hozzászólásról tanú^{1el} közös ismerősüktől, tanú^{3tól}, míg a helység¹ Város hivatalos oldalához tett bejegyzésről a családsegítő szolgálat munkatársaitól szerzett tudomást. A magánvádló június 10. napján a Tapolcai Járásbíróságon – részben a helység³ⁱ feljelentését is megismételve – feljelentéssel élt, kérve a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítását (Veszprémi Járásbíróság 10.B.1161/2024/7. számú ítélet 2. oldal 6. bekezdéstől a 4. oldal 2. bekezdésig).

[6] **II. 1.** A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozatával szemben terhelt¹ terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 648. § a), b) és d) pontjának, valamint a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont, valamint b) pont ba) és bb) alpontok megjelölésével, valamint a Be. 649. § (2) és (6) bekezdéseire hivatkozással.

[7] A terhelt a felülvizsgálati indítványát többször kiegészítette, továbbá bírósági határozatokat, hatósági eljárásokban keletkezett iratokat, újságcikkeket, e-maileket és internetes oldalakra mutató elérési útvonalakat csatolt.

[8] Indokolásában jogszabályellenesnek és törvénytelennek tartotta az eljáró bíróságok azon megállapítását, amely szerint sem közérdek, sem magánérdek nem indokolta a magánvádlóval kapcsolatban nyilvánosan tett kijelentéseit. Hangsúlyozta, hogy a másodfokú bíróság indokolása szerint minden nyilvános tényközlése igaz volt, melyek – állítása szerint – a közérdeklődés felkeltésére alkalmasak voltak és azok jogos magánérdeket is szolgáltak.

[9] Kifogásolta, hogy az eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták az Alkotmánybíróság 3325/2024. (VII. 29.) számú határozat [33] bekezdésében foglalt szempontrendszert, amikor a közérdek fennállását nem vizsgálták a vélemény tárgya, a közlés apropója, aktualitása az arra adott reakciók, a kialakult eszmecsere alapján.

[10] Sérelmezte, hogy a bíróságok nem voltak tekintettel arra sem, hogy észrevételeket fogalmazott meg a gyermekvédelmi rendszerrel kapcsolatban – mely nem volt képes reagálni

a családjukban történetekre –, egy gyermek érdekében szólalt fel, és közügynek számító hatósági eljárásokkal összefüggésben tett állításokat.

[11] Kiemelte, hogy a gyermekjóléti rendszer működése, illetve annak hiányossága közügy, amelyet egyedi eseteken keresztül lehet bemutatni, egy vagy több kiskorú gyermek sorsa pedig soha nem lehet magánügy. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet 4. oldala is rögzítette, hogy a gyermekvédelmi intézmények és hatóságok nem megfelelő intézkedéseket tettek és valós mulasztást követtek el, melyek következtében menekülnie kellett a gyermekével. Hozzátette, hogy a nyilvánossághoz is azért fordult, hogy megfékezze a folyamatos bántalmazásokat és felhívja a figyelmet a gyermekvédelmi rendszer tehetetlenségére.

[12] Kijelentette azt is, hogy csakis olyan platformokon posztolt, melyek a magánvádlóval, egykori közös életükkel és kapcsolati rendszerükkel, azaz saját „társadalmi közegükkel” összefüggésbe hozhatók, akiknek jogos igényük merülhet fel a köreiket érintő közügyekről szóló tájékoztatás iránt.

[13] Álláspontja szerint az eljáró bíróságok eltértek a BH 2000.285. számon közzétett határozattól, amikor úgy foglaltak állást, hogy közérdeken csak a társadalom egészének érdekei érthetők, holott a határozat kifejezetten kimondja, hogy közérdek alatt nem csak a társadalom egészének általános érdekei, hanem egy szűkebb közösséget érintő tényállítások halmaza is érthető. Megítélése szerint a lakosságnak joga van tudni arról, hogy ellene a magánvádló és édesanyja helység⁴ frekvenciált közterületén szabálysértést követett el, mely közérdekű információnak minősül és a közérdeklődés felkeltésére alkalmas lehet, ami indokoltá tette a helység⁴² nevű Facebook csoportban történő közzététel megkísérlését.

[14] A közérdek meghatározását érintő eltérésre hivatkozott a BH 2023.151. számon közzétett határozat [59]-[61] bekezdései kapcsán is, melyek szerint a Facebook nemcsak a nyomós magánérdek, hanem a közérdek színhelye is lehet és mint ilyen, nem rekeszthető ki a véleménynyilvánítás szabadságának fórumai közül. Meglátása szerint tévedtek a bíróságok, amikor arra hivatkoztak, hogy az interneten közzétett nyilatkozataihoz nem fűződik közérdek, melynek megítélése kapcsán nem a közlés módja, hanem annak tartalma, üzenete a mérvadó. Kiemelte azt is, hogy a hivatalos bejelentéseit a nyilvános közzététel előtt már az összes elérhető hatóságnál megtette, így rosszhiszeműség nem róható a terhére.

[15] Szintén eltérést észlelt a Kúria Bfv.I.1345/2021/17. számú, a Pesti Központi Kerületi Bíróság 852.B.11.407/2025/149. számú ítéletével kapcsolatos felülvizsgálati eljárásban hozott határozat [45] bekezdésétől is, amely kifejti, hogy közszereplőnek nem minősülő, de hivatásánál fogva a közösség érdeklődésére számot tartó személlyel összefüggésben tett nyilatkozatok valósága köz érdekét szolgálhatja. Kifejtette, hogy bár ő maga nem közszereplő, viszont közfeladatot ellátó személy, végzettségei révén átlátja a szociális ellátórendszer működését, emellett zenészi tevékenysége, médiaszereplései alapján is a közérdeklődés felkeltésére alkalmas tevékenységeket végez. Így az ellene és gyermeke ellen elkövetett bűncselekmények nagy nyilvánosság előtti feltárása a köz érdekét szolgálhatja.

[16] Hivatkozott a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság B.933/2011/31. számú és a Nyíregyházi Törvényszék 1.Bf.358/2019/6. sorszámu ítéletére, mert az ezek alapjául szolgáló ügyek hasonlóságot mutatnak a jelen esettel. Rámutatott arra is, hogy – a BH 2000.285. számon közzétett eseti döntésre is figyelemmel – büntethetőséget kizáró ok fennállása miatt a felmentése lett volna indokolt.

[17] Álláspontja szerint a tényállításainak nyilvános közzétételét a jogos magánérdek is indokolta, a közlések az ügyeket előrelendítették, tehát szükségszerűek voltak. E körben is utalt a Kúria Bfv.I.1345/2021/17. számú határozatára, amely szerint közvetlenül az egyént érintő ügyben, saját gyermekével összefüggésben megvalósult eljárások kapcsán tett valós

nyilatkozatok a jogos magánérdek körébe – esetében lánya és a saját magánérdekébe – tartozóak.

[18] Tévesnek tartotta azt az álláspontot, mely szerint ne számolhatna be a nyilvánosság előtt az ellene vagy lánya ellen elkövetett bűncselekményekről és azok következményeiről, hiszen erre sor kerül akkor is, amikor erről rokonoknak, pszichológusnak, más szakembereknek, munkatársainak mesélnie kellett. Értelmezhetetlennek tartotta azt a bírói álláspontot, amely szerint jogos magánérdeket csakis hatósági úton lehet érvényesíteni, és sérelmezte, hogy őt és nem a bántalmazásokat elkövető magánvádlót vonják felelősségre.

[19] Az eljárás bíróját tisztességtelennek és felkészületlennek tartotta, akik tévesen jutottak arra a következtetésre, hogy tényállításait csakis a magánvádló „lejárata” motiválta.

[20] Mindezek alapján elsődlegesen arra tett indítványt, hogy a Kúria a jogerős ítéletet helyezze hatályon kívül, és az eljárást szüntesse meg, másodlagosan bűncselekmény hiányában mentse fel az ellene emelt vád alól, míg harmadlagos indítványa a másodfokú bíróság új eljárásra utasítására irányult. Kérte továbbá a jogerős ítélet végrehajtásának – ideértve a bűnügyi költség és az illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezéseket is – felfüggesztését is.

[21] 2. A magánvádló észrevételében a felülvizsgálati indítványt megalapozatlannak tartotta. Kifejtette, hogy az eljárás bíróságok anyagi és eljárási jogszabályt nem sértettek, helyesen állapították meg, hogy a terhelt a rágalmozás vétségének törvényi tényállását teljes egészében kimerítette, és megvalósult a nagy nyilvánosság előtti elkövetés minősítette esete is. Egyetértett a valóság bizonyítása elrendelésének mellőzésével is, a bíróság ennek megfelelő indokát adta. A terhelttel szemben alkalmazott megrovást az elkövetés körülményeihez és ismétlődő jellegéhez képest enyhének, de törvényesnek tartotta. Álláspontja szerint az ügyben a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértések egyike sem valósult meg.

[22] A Be. 648. § d) pontja szerinti felülvizsgálati ok kapcsán előadta, hogy a terhelt által hivatkozott bírósági határozatok túlnyomó többsége a jelen ügygel nem állítható párhuzamba, ezekből a terhelt – ahogyan az alapügyben hozott határozatokból is – többször csak a magára nézve kedvező szövegrészeket ragadta ki, a védekezését cáfoló megállapításokat azonban nem. A terhelt által hivatkozott Nyíregyházi Törvényszék 1.Bf.358/2019/6. számú ítélet kapcsán kifejtette, hogy annak terheltjét a bíróság azért mentette fel, mert nem tényállításokat, hanem értékítéleteket közölt, így abban az esetben – szemben a jelen ügygel – nem valósult meg a rágalmozás vétségének törvényi tényállása.

[23] A terhelt által megjelölt Bfv.I.1345/2021/17. számú kúrai határozat kapcsán utalt arra, hogy a terhelt figyelmen kívül hagyta a [45] bekezdés azon részét, amely szerint „közszerelőnek nem minősülő, de hivatásánál fogva a közösség érdeklődésére számot tartó tevékenységgel végző sértett ezen hivatásával összefüggő, annak keretein túllépő tényállítások valónak bizonyulása a köz érdekét szolgálhatja, ezért e tekintetben a tény állítását közérdek indokolhatja.” Erre tekintettel a felhívott határozat jelen ügygel nem mutat párhuzamot, ugyanis a tényközlések nem a magánvádló hivatását, közösség érdeklődésére számot tartó tevékenységét érintették.

[24] A BH 2023.151. számú határozatra hivatkozva rámutatott, hogy a Kúria nem általánosságban, hanem a közszerelő politikusokat érintő közvita kapcsán mondta ki, hogy a Facebook nem zárható ki a véleménynyilvánítási szabadság által védett közlési fórumok közül. Hangsúlyozta, hogy a jelen esetben tett terhelti állítások nem tartoznak a véleménynyilvánítási szabadság által védett közlések közé, mivel a magánvádló nem közszerelő.

[25] A Kúria Bfv.I.803/2022/8. számú határozatára utalással kitért arra is, hogy a valóság bizonyítása mellőzendő, ha a terhelt szándéka nem valamely közügy megvitatása és előre vitele, hanem a bosszúállás. Jelen ügyben az irányadó tényállás részét képezi, hogy a terhelt állításai során a feldolgozatlan érdeksérelmeiből fakadó bosszú motiválta, mely megállapítás a felülvizsgálatban nem támadható. Érvelése szerint a terhelt által választott közlési mód, fórum, és tartalom nem volt alkalmas gyermekjóléti rendszerről való közérdekű tájékoztatásra, különösen, hogy több közlésében is kizárólag a magánvádlóra, korábbi együttélésükre és sérelmeire vonatkozó személyes megjegyzéseket tett. Kifejtette, hogy a terhelt vele kapcsolatban megfogalmazott állításai alkalmasak voltak a társadalom tagjaiban negatív értékítélet kialakítására, különösen arra figyelemmel, hogy azokat a terhelt helyi közösségi fórumokon hozta nyilvánosságra.

[26] 3. A terhelt a magánvádló észrevételét követő beadványaiban kifejtette, hogy a Kúria Bfv.I.1345/2021/17. számú határozata alapjául szolgáló ügyben nem csak azért kerülhetett sor a valóság bizonyítására, mert a terhelt tényállásai közérdeket érintettek, ott ugyanis a jogos magánérdek is szerepet játszott. Utalt továbbá arra is, hogy épp a magánvádló az, aki igyekszik a Nyíregyházi Törvényszék ítéletét a valóságtól eltérő tartalommal felruházni.

[27] 4. A terhelt védője észrevételében kifejtette, hogy a terhelt valós tényeket közölt, a bántalmazásnak a kislányuk is szemtanúja volt, ezért a magánvádlóval szemben kapcsolati erőszak miatt eljárás van folyamatban. Kétségének adott hangot arra nézve, hogy ha a terhelt baráti, családi körben elmondhatta az őt ért sérelmeket, miért követne el bűncselekményt azzal, ha ezt a közösségi média segítségével szélesebb körben is közli. Álláspontja szerint mivel az elkövetéskor a jogos magánérdek fennállt, a terhelt nem büntethető, ezért indítványozta a jogerős ítélet megváltoztatását és a terhelt felmentését.

[28] **III.** A felülvizsgálati indítvány részben törvényben kizárt, részben alaptalan.

[29] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen, és kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe.

[30] A terhelt indítványában a felülvizsgálat okaként a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontját, az (1) bekezdés b) pont ba) és bb) alpontját, a Be. 649. § (2) bekezdését, valamint a Be. 649. § (6) bekezdését jelölte meg.

[31] A Kúria a Be. 659. § (5) bekezdése alapján – a (6) bekezdésben meghatározott kivétellel – a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott okok alapján bírálhatja felül.

[32] A Be. 652. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati indítványban meg kell jelölni az indítvány előterjesztésének okát és célját is, vagyis a felülvizsgálati indítványt meg kell indokolni. Eppen ezért önmagában a felülvizsgálat törvényi okára hivatkozás vagy valamely felülvizsgálati ok pusztá megemlítése, a hivatkozást alátámasztó adatok, tények, indokok hiányában, a felülvizsgálatot nem teszi lehetővé, az ilyen indítvány a törvényben kizárt [Bfv.II.1.597/2017/2. (BH 2018.42.)].

[33] 2.1. A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét. E felülvizsgálati ok akkor valósul meg, ha a jogerős ítélet tényállásában leírt cselekmény nem bűncselekmény, vagy a bíróság a tényállásban egyértelműen rögzített büntethetőséget kizáró, vagy büntethetőséget megszüntető ok ellenére mégis megállapította a terhelt bűnösségét.

[34] Ehhez képest a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) és bb) alpontja alapján akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályainak megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést, illetve alkalmazott

törvénysértő intézkedést. Az ilyen indítvány a bűnösség megállapítását nem, csupán a kiszabott büntetés (intézkedés) nemét és/vagy mértékét kifogásolja, a cselekmény téves minősítésére vagy a Btk. büntetés kiszabására vonatkozó más, kötelező és mérlegelést nem tűző szabályának megsértésére hivatkozással.

[35] A felülvizsgálati indítvány tartalmi vizsgálata alapján megállapítható, hogy a terhelt valójában kizárólag a bűnösségének kimondását sérelmezte a folytatólagosan elkövetett rágalmozás vétségében, mivel álláspontja szerint a Btk. 229. § (2) bekezdése szerinti büntethetőséget kizáró ok fennáll, ugyanakkor a terhére megállapított bűncselekmény minősítésének törvénysértő voltát, vagy a Btk. más szabályának megsértését nem állította, e felülvizsgálati okhoz kapcsolódó érvelést nem adott elő, az indítványát e körben nem indokolta.

[36] Ebből következően a terhelt anyagi jogszabálysértésre hivatkozó felülvizsgálati indítványa a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján bírálendő el.

[37] A felülvizsgálat mint rendkívüli jogorvoslat a jogerős ügydöntő határozat jogi – és nem ténybeli – a hibájának orvoslására szolgál, ezért a Be. 650. § (2) bekezdése alapján a tényálláshoz kötöttség érvényesül, vagyis a felülvizsgálati indítványban a jogerős ítéletben megállapított tényállás nem támadható. A Be. 659. § (1) bekezdése alapján a bizonyítékok ismételt és eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[38] A felülvizsgálati eljárásban a jogerős ítéletben megállapított tényállástól eltérő tények állításával a bűnösség megállapításának vitatására nincs törvényes lehetőség, a jogkövetkeztetések – így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható (BH 2004.102.).

[39] Az ítéleti tényállás személyi és történeti részében rögzített ténymegállapítások nem kizárólag fizikai jellegű külső történések, de ún. belső történések, tudati tények is lehetnek (BH 2005.167.).

[40] Az elkövető tudatának tartalma törvényi tényállási elem, az ún. alanyi okozatosság: a tárgyi oldal elemeinek (elkövetési magatartás, eredmény) külvilágban való megnyilvánulása, ténybelisége és az elkövető ahhoz való akarati viszonyulása. Ez a viszonyulás az elkövetőn belüli, külvilágtól elzárt. Az elkövető elkövetéskori tudattartalmára valamely, a külvilágban megjelenő fizikai, illetve mérhető (számszaki) tényből lehet következtetni, s mint ilyen, ténykérdés. A tudati tények (szándékosság, gondatlanság) bizonyítása közvetett bizonyítás. Ebből a szándékosságra, gondatlanságra, illetve annak mikéntjére, s a bűnösségre vont következtetés viszont jogi értékelés, amely ekként jogkérdés [Kúria Bfv.III.794/2020/9. (BH 2021.251.)]. A tudattartalom ténybeli megállapítása lehet a tényállás része, ezért a tudati tények a felülvizsgálati eljárásban nem vitathatóak (BH 2011.3.). Amennyiben tehát az irányadó tényállás tartalmazza az elkövető cselekvésével kapcsolatos tudati tényeket, akkor ezekre is érvényesül a támadhatatlanság szabálya.

[41] A felülvizsgálat során nemcsak a tényállás támadhatatlan, hanem az a mérlegelő tevékenység is, amely e tényállás megállapításához vezetett. Ebből következően a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, és ezen keresztül a bűnösség kérdésének vitatására sem.

[42] 2.2. A Btk. 226. § (1) bekezdése szerinti rágalmozás vétségét követi el, aki valakiról, más előtt, a becsület csorbítására alkalmas tényt állít vagy híresztel, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezést használ.

[43] A bűncselekmény minősített esete valósul meg, ha a rágalmozást nagy nyilvánosság előtt követik el [Btk. 226. § (2) bekezdés b) pont]. Nagy nyilvánosságon a bűncselekménynek

a sajtótermék, médiaszolgáltatás, sokszorosítás vagy elektronikus hírközlő hálózaton való közzététel útján történő elkövetését is érteni kell [Btk. 459. § (1) bekezdés 22. pont].

[44] A rágalmazás bűncselekményének jogi tárgya a személyiségi jogok részét képező becsület; ezáltal büntetőjogi védelmet élvez a személy társadalmi megbecsülése és az emberi méltóság; elkövetési magatartása pedig a becsület csorbítására alkalmas tény állítása, híresztelés, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezés használata.

[45] A rágalmazás szándékos bűncselekmény; a bűnösség megállapításához szükséges, hogy az elkövető tudata átfogja, hogy a tényközlés más előtt történik, és objektíve alkalmas a sértett személy becsületének csorbítására (EBH 1999.87., BH 1999.540.). Nem feltétele azonban a bűnösségnek a sértési célzat, és közömbös annak motívuma is.

[46] Ezért a bűnösség megállapítása szempontjából közömbös a tényállítás valótlanságának tudata, a valóságtartalom tisztázatlansága, vagy annak az elkövető tudatában való mikénti feltevése, feltételezése, és az ebben való jó-, vagy rosszhiszeműség. A szándékosság megállapításához elégséges, ha az elkövető tudata átfogta, hogy tényközlésének tartalma – az általa állított, híresztelt tény – becsület csorbítására alkalmas {Kúria Bfv.III.46/2021/17. [34] bekezdés, BH 1999.540.}.

[47] Mindez azt is jelenti, hogy sem az adott tény valósága, sem a tényközlés közérdektől vagy jogos magánérdektől vezéreltsége, ilyen motívuma, illetve célzata önmagában, közvetlenül nem zárja ki a becsület csorbítására objektíve alkalmas tartalmú tényközlés jogellenességét.

[48] Ennek megfelelően a Kúria elsőként azt vizsgálta, hogy a felrótt magatartás tény állítása-e (híresztelése, tényre közvetlenül utaló kifejezés stb.).

[49] A tény fogalma alá tartozik valamely, a múltban bekövetkezett vagy a jelenben (a megnyilatkozáskor) tartó cselekmény, magatartás, történés (jelenség, esemény), továbbá állapot, így az ember múltban fennállt vagy jelenben fennálló tudatállapota is (BH 1994.171.).

[50] A tényállítás pedig olyan – a sértett magatartását egyedileg felismerhetően meghatározó – megnyilatkozás, amelynek tartalma a múltban bekövetkezett vagy jelenben tartó cselekmény, történés, állapot (BH 2009.135.).

[51] Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a terhelt azzal, hogy a magánvádlól magánvádló ellen kapcsolati erőszak büntetnének megalapozott gyanúja miatt folyamatban lévő büntetőügyben meghozott, az ügyek egyesítéséről szóló határozat közzététele mellett olyan kijelentéseket fogalmazott meg, miszerint „a magánvádló ellen büntetőeljárás van folyamatban”, „a kapcsolatunk fennállása alatt folytatólagosan bántalmazott”, továbbá a magánvádló és édesanyja „2023. március 19-én olyan minősíthetetlen magatartást folytattak velem szemben helység⁴ közterületen, hogy szabálysértési eljárás keretében elmarasztalták őket”, egyértelműen tényállításnak minősülnek. Mindezen tényállítások azonosíthatóan a sértett személyére vonatkoznak és alkalmasak a becsület csorbítására.

[52] A becsület csorbítására való alkalmasság ugyanis objektív ismérv; így objektíve, a társadalomban kialakult általános megítélés, az általános erkölcsi és közfelfogás figyelembevételével kell eldönteni, hogy az adott tény állítása, híresztelése, kifejezésként használata alkalmas-e a becsület csorbítására. Ekként nem a passzív alany, a sértett egyéni megítélése, szubjektív értékítélete, esetleges érzékenysége alapján kell ezt az alkalmasságot vizsgálni {Kúria Bfv.II.376/2021/4. [62] bekezdés (BH 2022.32.), Bfv.III.1.561/2018/8. (BH 2019.216), EBH 2014.B.16., BH 2011.186.}.

[53] Becsület csorbítására alkalmas az olyan tény állítása, híresztelése, amely az emberi méltóságot támadja, vagy alkalmas arra, hogy a sértettől, tulajdonságairól, magatartásáról a

környezetében kialakult kedvező társadalmi megítélést, az elismertségét kedvezőtlen, negatív irányba befolyásolja (BH 2024.257., BH 2007.4.). A töretlen bírói gyakorlat szerint általában becsület csorbítására alkalmas az olyan tény állítása, híresztelése, amely valósága esetén büntető-, szabálysértési vagy fegyelmi eljárás megindításának alapjául szolgálhat a sértett ellen {Kúria Bfv.II.376/2021/4. [62] bekezdés (BH 2022.32.), Bfv.III.1.561/2018/8. (BH 2019.216), EBH 2014.B.16., BH 2011.186.}.

[54] Nem kétséges az sem, hogy a terhelt a becsületsértő állításokat „más előtt” tette, mivel ezek közzétételére a facebook közösségi oldalon nyilvános posztokhoz hozzászólásként, illetve több ezer tagot számláló privát csoportban bejegyzésként került sor, illetve a terhelt egy másik – szintén több ezer tagot számláló – privát csoportban is kíséreltet tett egy bejegyzés megjelentetésére. Mindezek a nagy nyilvánosság előtti elkövetés minősítő körülményét megalapozzák.

[55] Jelen esetben tehát a rágalmazás tényállásszerű, így az elsőfokú bíróság ennek megállapítása után helyesen tért át annak vizsgálatára, hogy fennáll-e jogellenességet (társadalomra veszélyességet) kizáró ok, illetve büntethetőséget kizáró vagy megszüntető ok az adott ügyben megállapítható-e.

[56] A terhelt érvelése szerint a kijelentései közügyben történő megszólalásnak tekinthetők, melyek megtételét közérdek, illetve jogos magánérdek is indokolta, így az eljáró bíróságok ezzel ellentétes megállapításait törvénysértőnek tartotta.

[57] A társadalomra veszélyesség valamilyen cselekményének az a sajátossága, hogy sérti vagy veszélyezteteti a büntetőjogilag védett jogi tárgyak valamelyikét. A társadalomra veszélyesség a törvényhozói értékeléstől függetlenül is létezik, és a bűncselekménnyé nyilvánítás indoka. Büntetőjogi jelentőségre azonban a jogalkotói értékelés eredményeként tesz szert. A társadalomra veszélyesség törvényi értékelése a törvényi tényállás útján történik, és a törvényi tényállási elemek (elsősorban az objektív elemek) alakítják, így a tényállásszerű cselekmény általában veszélyes a társadalomra. Mégis előfordulhatnak – ha kivételesen is – olyan tényállásszerű cselekmények, amelyek nem sértik vagy veszélyeztetik az adott bűncselekmény jogi tárgyát, és ezért nem veszélyesek a társadalomra. Ezt a lehetőséget a törvény elismeri azzal, hogy a társadalomra veszélyességet továbbra is a bűncselekmény fogalmi ismérvei között tartotta. Ha bármelyik bűncselekményi ismérv hiányzik, nincs bűncselekmény. {Bhar.I.520/2017/3. [22]-[23] bekezdés (EBH 2018.B.1.)}

[58] Ugyanakkor: a tényállásszerűség megvalósulása esetén a társadalomra veszélyesség hiánya csak kivételesen, a büntető anyagi jogi szabályokban meghatározott büntethetőséget kizáró okok mellett állapítható meg általában, a becsület csorbítására alkalmas cselekményeknél pedig a társadalomra veszélyesség hiányát a jogalkotó jellemző módon éppen a valóságbizonyítás intézményében jeleníti meg; a becsület csorbítására alkalmas cselekmény ugyanis nélkülözi a társadalomra veszélyességet, ha az állított tény valóban bizonyul, és emellett a tény közlését közérdek vagy jogos magánérdek indokolta. Ebben az esetben a társadalomra veszélyesség hiánya az eredményes valóságbizonyítás következtében a közérdekből vagy jogos magánérdekből állított tény valódiságában jelenik meg, amely a tényállásszerűség ellenére a társadalomra veszélyesség hiányában a jogellenességet zárja ki {Bfv.I.160/2023/6. [116] (BH 2024.57.)}.

[59] A becsületesorbitásra egyébként objektíve alkalmas tényállítás (híresztelés, tényre közvetlenül utaló kifejezés használata) eleve nélkülözi a jogellenességet:

– ha hivatalos személy által a hivatali hatáskörben ügyintézés során, és azzal összefüggésben történt (ami nem más, mint a hivatásbeli kötelesség teljesítése (BH 1991.338., 1994.295., 1998.570., EBH 2000.295., EBH 2003.846.);

– ha ügyfél által peres vagy más jogilag szabályozott (hatósági) eljárásban, jogosultság, illetve kötelezettség gyakorlása során, az adott eljárás tárgyát képező ügy érdemével összefüggésben történt; ide értve a hatósági ügyet megindító magatartást (beadványt) is (BJD 1195., 3556., 4167., EBH 1999.4., EBH 1999.87., EBH 2004.1011., EBH 2011.2394., EBH 2014.B.3., BH 2004.267., BH 2004.305., BH 2009.135., BH 2014.264.);

– ha a véleménynyilvánítás (bírálat, jellemzés, nézet és kritika) szabadsága alá tartozik és hatóság vagy hivatalos személy, valamint a közszereplő politikus vonatkozásában, annak e minőségére tekintettel történt [36/1994. (VI. 24.) AB határozat 3.].

[60] Ezekben az esetekben a kifogásolt cselekmény (szintén) nem bűncselekmény, azonban ennek oka nem a tényállásszerűség hiánya, hanem a jogellenesség – tehát társadalomra veszélyesség – hiánya. Nem állapítható meg ugyanakkor a jogellenesség hiánya, ha a megnyilatkozás szándékosan, vagy a foglalkozási, hivatásbeli köteleesség gondatlan megszegéséből fakadóan hamis közlés, vagy gyalázkodó tartalmú [36/1994. (VI. 24.) AB határozat indokolás III/2/2., 13/2014. (IV. 18.) AB határozat indokolás 40.].

[61] A Btk. 229. § (1) bekezdésére figyelemmel sem a rágalmazás, sem a becsületsértés miatt nem büntethető az elkövető, ha a becsület csorbítására alkalmas tény valónak bizonyul.

[62] A Be. 229. § (2) bekezdése kimondja, hogy a valóság bizonyításának akkor van helye, ha tény állítását, híresztelését, illetve az arra közvetlenül utaló kifejezés használatát a közérdek vagy bárkinek a jogos érdeke indokolta.

[63] A közérdek és a jogos magánérdek megléte a cselekmény tárgyi oldalához tartozó objektív jellegű ismérv. A terhelt a büntetőjogi felelősség alól pedig akkor mentesül, ha a meglévő köz- vagy jogos magánérdek a cselekmény elkövetését indokoltta is tette, mert a tényállítások nyilvánosságra hozatala alkalmas volt ezek védelmét és érvényesítését elősegíteni (BH 2008.81. indokolás).

[64] Amennyiben tehát a közérdek (jogos magánérdek) azonosítható, a valóság bizonyításának további feltételeként az is vizsgálandó, hogy kifejezetten ez indokolta a becsületsértő tartalom megjelentetését.

[65] A bizonyítás sikere – Btk. 15. § h) pontja szerinti – büntethetőséget kizáró okot képez. Ezért a valóság bizonyítása elrendelésének elmulasztása a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti anyagi jogszabálysértést valósíthat meg, és így felülvizsgálati okot képez {EBH 2019.B.2.III., Kúria Bfv.I.803/2022/8. (BH 2023.152.)}.

[66] A rágalmazás bűncselekménye esetén büntethetőséget kizáró ok valósul meg, ha a közérdekből vagy méltányolható magánérdekből tett tényállítás valónak bizonyul, amely abban az esetben is megállapítható, ha a társadalom egyes közösségeinek a szűkebb körét érinti; a valóság bizonyítása elrendelésének elmulasztása olyan anyagi jogi jogszabálysértésként értékelhető, amely a meghozott határozat hatályon kívül helyezését eredményezheti [Bfv.III.950/2019/3. (BH 2020.258.IV.)].

[67] A Kúria erre tekintettel nem értett egyet azzal az elsőbírói megállapítással, miszerint a közérdek a társadalom egészének érdekeivel azonosítható, hiszen mind a közérdek, mind a jogos magánérdek fennállhat egyes társadalmi csoportok, szűkebb közösségek vonatkozásában is.

[68] A valóság bizonyításának elrendelhetősége szempontjából az ítélkezési gyakorlat a közérdek fogalmát tágan értelmezi. Mindig közérdekűnek tekintendő a közhatalmat gyakorló szervek összetétele (létrejötte), működése, érdemi döntései körébe tartozó kérdés, de általánosságban is a nagyobb számú személyt (például társadalmi csoportot) közvetlenül érintő esemény.

[69] Közérdekű lehet egy adott közszereplőt (vagy azok csoportját) érintő kijelentés, de közügyben történő, a közügy megvitatását előmozdító felszólalás is [Kúria Bfv.I.803/2022/8. (BH 2023.152.)].

[70] Jelen esetben fel sem merülhet magánvádlól magánvádló közszereplői minősége, ilyen megállapítást az irányadó tényállás, illetve a tényálláson kívüli indokolás nem tartalmaz, és erre maga a felülvizsgálati indítvány sem hivatkozott. A terhelt arra vonatkozó állításai pedig semmilyen jelentőséggel nem bírnak, miszerint bár ő maga nem közszereplő, ugyanakkor az általa végzett tevékenységek összessége a közérdeklődés felkeltésére alkalmas.

[71] Emellett a Kúria megvizsgálta azt is, hogy a terhelt kijelentései mögött közügy, közvita tárgya azonosítható-e.

[72] E körben az elsőfokú bíróság ismertette és szem előtt tartotta az Alkotmánybíróság a 13/2014. (IV. 18.) AB határozatának [39] bekezdésében foglaltakat, mellyel egyébként egyező tartalmú a terhelt által felhívott 3325/2024. (VII. 29.) számú határozat [33] bekezdése is. Mindkét határozat azt rögzíti, hogy a nyilvános közlés megítélése során elsőként arról szükséges dönten, hogy az adott közlés a közügyekben való megszólalást, közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e, vagyis a közügyek szabad vitatásával áll-e összefüggésben. Ennek megítéléséhez pedig elsődlegesen a közlés megjelenésének módját, körülményeit és a vélemény tárgyát, kontextusát szükséges figyelembe venni. Így a közlést érintően vizsgálni kell a médium típusát, a közlés apropóját adó eseményt, illetve az arra érkező reakciókat és az adott közlésnek ebben a folyamatban játszott szerepét. További szempontként szükséges értékelni a kijelentés tartalmát, stílusát, illetve a közlés aktualitását, valamint célját. Amennyiben e körülmények értékelésével az állapítható meg, hogy a közlés a közügyek szabad vitatását érinti, úgy a közlés automatikusan a véleménynyilvánítási szabadság nyújtotta magasabb szintű oltalmat élvez.

[73] Az Alkotmánybíróság kimondta azt is, hogy a véleménynyilvánítás gyakorlásának határai a közügyeket érintő kérdésekben aszerint különböznek, hogy az adott közlés értékítéletnek vagy tényállításnak minősül-e. Hangsúlyozta, hogy a véleményszabadság már nem nyújt védelmet az olyan öncélú, a közügyek vitatásának körén kívül eső, így a magán-, vagy családi élettel kapcsolatos közlésekkel szemben, amelyek célja a pusztá megalázás, illetve a bántó vagy sértő kifejezések használata, vagy más jogsérelem okozása. Ezen kívüli nem védelmezi a közéleti vitában kifejtett véleményt sem, ha az abban megfogalmazottak az emberi méltóság korlátozhatatlan magját sértik, így az emberi státusz nyilvánvaló és súlyos becsmérlésében öltenek testet {13/2014. (IV. 18.) AB határozat [39] bekezdés, 3329/2017. (XII.8.) indokolás [32] bekezdés}.

[74] Az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) határozataiban szintén azt hangsúlyozta, hogy a „közérdek olyan kérdésekre vonatkozik, amelyek olyan mértékben érintik a nagyközönséget, hogy az jogosan érdeklődhet irántuk, megragadják a nyilvánosság figyelmét, vagy jelentős mértékben foglalkoztatják az embereket, különösen ha a polgárok jólétét vagy a közösség életét érintik” {13/2019. (IV. 8.) AB határozat, Magyar Helsinki Bizottság kontra Magyarország [GC] (18030/11), 2016. november 8., 161-162. bekezdés}.

[75] A közérdeket (közérdekű ügyet) elsősorban a tárgya és tartalma szerint kell megítélni, a további szempontoknak, így a közlés körülményeinek, módjának, céljának a tartalommal összefüggésben lehet jelentőségük.

[76] A magánérdek fogalmába olyan gazdasági, erkölcsi, egzisztenciális, vagyoni vagy családi érdekkört érintő kérdések tartozhatnak, amelyeknél egyidejűleg fennáll az a további ismérv is, miszerint azok jogosak is.

[77] A Kúria a terhelt által is hivatkozott Bfv.I.1345/2021/17. számú határozatának [45] bekezdésében – a jelen ügytől eltérő tényállással kapcsolatban – azt állapította meg, hogy a valóság bizonyításának helye van akkor, ha a közszereplőnek nem minősülő, de hivatásánál, foglalkozásánál fogva a közösség érdeklődésére számot tartó tevékenységet végző sértettnek ezen hivatása ellátásával összefüggő, annak egyedi keretein túllépő tényállítások valónak bizonyulása a köz érdekét szolgálhatja, ezért e tekintetben a tény állítását közérdek indokolhatja. Emellett közvetlenül a terheltet érintő körben, saját gyermekének elhelyezésével, kapcsolattartásával összefüggésben az ő érintettségével megvalósuló eljárásban végzett ügyvédi tevékenység esetében a tényállítást indokolhatja, hogy annak valósága a vádlott jogos magánérdekét érinti.

[78] Jelen ügyben azonban a terhelt olyan tényállításokat közölt, melyek a magánvádló által elkövetett bűncselekményekre, a vele szemben indult büntetőeljárásokra, illetve a szabálysértési eljárásban született, a magánvádlót elmarasztaló határozatra vonatkoztak, azonban – szemben a terhelt érvelésével – nélkülözik a gyermekvédelmi, gyermekjóléti rendszer szabályszerű rendjével, működésével, hiányosságaival kapcsolatos tényeket, az intézmények eljárásaival, döntéshozatalával, esetleges mulasztásaival kapcsolatos olyan általános felvetéseket, melyek az állampolgári ellenőrzés megnyilvánulásai lennének, s melyek alkalmat adnának a közügyekhez kapcsolódó, tényeken alapuló nyilvános diskurzus elindításához. Következésképpen az irányadó tényállásban foglalt terhelti közlések nem tartoznak a közügyek vitatása körébe, azok nem érintik sem a társadalom egészét, sem pedig annak valamely szűkebb közösségét.

[79] A terhelt az ismertetett állításait a facebookon egy gyermekjáték hirdetést tartalmazó, valamint helységi Város I. számú felnőtt háziorvosi körzetre vonatkozó bejegyzéshez fűzte, továbbá a „facebook csoport” csoportban tette közzé, illetve erre tett kísérletet a „helység42” csoportban is. Ennélfogva az is kijelenthető, hogy a terhelt által választott mód nem volt alkalmas az ügyének előbbre vitelére, és ezen az sem változtat, ha ezt megelőzően már megtette a feljelentését, vagy hatósági eljárásokat indított.

[80] Mindemellett az irányadó, felülvizsgálatban nem támadható tényállás tartalmazza azt is, hogy a terhelt milyen indokból tette közzé a magánvádlót érintő közléseit. E körben azt rögzíti, hogy a tényállítások nagy nyilvánosság elé tárását „az egyéni, feldolgozatlan érdeksérelméből fakadó bosszú motiválta, miután a gyermekvédelmi intézmények, különböző hatóságok a sértettel fennálló jogvitáiban nem az általa megfelelőnek tartó intézkedéseket tették, illetve vélt vagy valós mulasztást tanúsítottak”.

[81] Mindezek alapján az alapügyben eljáró bíróságok helyesen állapították meg, hogy a valóság bizonyításának elrendelésére nincs alap, ugyanis a terhelti kijelentésekben olyan közérdek vagy jogos magánérdek nem volt azonosítható, mely a terhelt tényállításait indokolta volna.

[82] Ekként törvényesen került sor a terhelt bűnösségének megállapítására a Btk. 226. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő, folytatólagosan elkövetett rágalmozás vétségében.

[83] 3. A terhelt a Be. 649. § (2) bekezdésére is hivatkozott, azonban azt konkrétan nem jelölte meg, hogy az adott ügyben álláspontja szerint mely eljárási szabálysértés valósult meg.

[84] A Kúria a támadott határozatokat – a Be. 659. § (6) bekezdésére figyelemmel – a Be. 649. § (2) bekezdés a)-f) pontjában kimerítően felsorolt abszolút eljárási szabálysértéseket illetően is felülbírált, és megállapította, hogy hatályon kívül helyezést eredményező eljárási hibát az eljáró bíróságok nem valósítottak meg.

[85] 4. A terhelt által szintén megjelölt Be. 648. § d) pontja alapján a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye a Kúria Bírósági

Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától való eltérés esetén. További törvényi feltétel azonban, hogy a felülvizsgálati indítvány – ezen okra hivatkozással – csak akkor terjeszthető elő, ha az eltérés a büntető anyagi jog szabályainak a Be. 649. § (1) bekezdésben meghatározott megsértését eredményezte vagy a Be. 649. § (2) bekezdésben meghatározott eljárási szabálysértést eredményezett [Be. 649. § (6) bekezdés].

[86] A Kúria Bírószági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától való eltérésre alapított felülvizsgálati okra történő hivatkozásnak csak az alábbi feltételek együttes fennállása esetén van lehetőség:

- a felülvizsgálati indítvánnyal támadott jogerős ügydöntő határozatot a bíróság 2020. július 1. napján vagy azt követően hozta,

- a felülvizsgálattal támadott határozattól való eltérést megalapozó határozatot a Kúria hozta és az 2012. január 1. napját követően a Bírószági Határozatok Gyűjteményében közzétételre került,

- valamint a felülvizsgálati indítvány tartalmazza annak megjelölését, hogy az állított eltérés a büntető anyagi jog mely szabályának (1) bekezdésében meghatározott megsértését eredményezte, vagy a 649. § (2) bekezdésében meghatározott, mely eljárási szabálysértést eredményezett. Amennyiben ezen feltételek közül bármelyik hiányzik, a felülvizsgálati indítvány alapján felülvizsgálati eljárás lefolytatása kizárt.

[87] A Be. 652. § (1) bekezdéséből eredő törvényi követelmény, hogy az indítványozónak meg kell jelölnie a Kúria Bírószági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatának azon részét is, amelytől a felülvizsgálattal támadott ügydöntő határozat eltér. Ez utóbbi magában foglalja az ügyazonosság és a jogi megítélés eltérő elbírálásának bemutatását, azaz azon jogilag releváns tények megjelölését, amelyek a hivatkozott és a támadott határozat alapjául szolgáló tényállásban azonosak, majd annak kifejtését, hogy ezen azonos tényeket a bíróság a két határozatban mennyiben bírálta el eltérően (Kúria Bfv.II.746/2021/9., Kúria Bfv.II.185/2023/12., Kúria Bfv.I.895/2023/10).

[88] A Bírószági Határozatok Gyűjteményében szereplő kúriai határozat jogértelmezése csak akkor vehető figyelembe más ügyben, ha az annak alapjául szolgáló tényállás a jelentőséggel bíró elemeiben megegyezik az elbírálendő ügy tényállásával; azaz egyik ügy tényállása sem tartalmaz olyan további vagy más (eltérő) tényt vagy körülményt, amely jogilag jelentős, és ezért eltérő joghatást von maga után {BH 2021.97. [39]; Kúria Bfv.II.959/2020/6.}.

[89] Jelen ügyben a jogerős, ügydöntő határozat meghozatalára 2020. július 1. napját követően került sor, azonban a terhelt által hivatkozott egyik határozatot, a BH 2000.285. számon megjelent, a Bfv.I.1208/1997/3. számú végzést a Kúria jogelődje, a Legfelsőbb Bíróság hozta 2012. január 1. napját megelőzően, így értelemszerűen a Bírószági Határozatok Gyűjteményében sem történt meg a közzététele, így a Be. 649. § (6) bekezdésében foglalt okból felülvizsgálat alapját nem képezheti.

[90] A Kúria Bfv.I.427/2022/7. (BH 2023.151.), illetve a Kúria Bfv.I.1345/2021/17. számú eseti döntései egyaránt precedenshatározatnak tekintendők, melyektől az eljáró bíróságok nem tértek el, azokkal ellentétes jogi álláspontot nem fejtettek ki.

[91] A Bfv.I.427/2022/7. (BH 2023.151.) számú határozat alapjául szolgáló tényállás szerint a terhelt a facebook közösségi oldalon az önkormányzati képviselő magánvádlóra vonatkozóan tett közzé bűncselekmény elkövetésére utaló állításokat. E határozat [45] bekezdése – egyebek mellett – azt rögzíti, hogy a közéleti szereplők részéről is rendszeresen használt internet felület a közügyek megvitatásának egyik, a társadalom által elfogadott színterévé vált, az ezzel kapcsolatos tartalmak megszokottá váltak. Nem rekeszthető ki ezért a véleménynyilvánítási szabadság által védett közlések (közügyek vitatásának) fórumai közül.

[92] Ezzel ellentétes megállapítást az alapügyben eljáró bíróságok nem tettek, a közérdek fogalmát pedig – a fenti elveknek megfelelően – e határozatban kifejtettekkel összhangban helyesen értelmezték.

[93] A Kúria Bfv.I.1345/2021/17. számú határozata – mely ténybeli alapjait illetően szintén nem mutat egyezést jelen ügy tényállásával – vonatkozásában ugyancsak nem áll fenn eltérés, hiszen jelen ügyben a „hivatásánál, foglalkozásánál fogva a közösség érdeklődésére számot tartó tevékenységet végző sértett” nem volt.

[94] **IV. A döntés elvi tartalma**

A közérdeket (közérdekű ügyet) elsősorban a tárgya és tartalma szerint kell megítélni, a további szempontoknak, így a közlés körülményeinek, módjának, céljának a tartalommal összefüggésben lehet jelentőségük.

A magánérdek fogalmába olyan gazdasági, erkölcsi, egzisztenciális, vagyoni vagy családi érdekkört érintő kérdések tartozhatnak, amelyeknél egyidejűleg fennáll az a további ismérv is, miszerint azok jogosak is.

Amennyiben tehát a közérdek (jogos magánérdek) azonosítható, a valóság bizonyításának további feltételeként az is vizsgálándó, hogy kifejezetten ez indokolta a becsületsértő tartalom megjelentetését.

[95] V. Mindezek alapján a Kúria a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat – a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen, a Be. 655. § (1) bekezdése szerinti összetételben eljárva – a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[96] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[97] Az ugyanazon jogosult általi ismételt indítvány, továbbá az azonos tartalmú indítvány benyújtásának tilalmára vonatkozó figyelmeztetés a Be. 652. § (6) és (7) bekezdésén alapul. Ezekben az esetekben a Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 656. § (4) bekezdése alapján érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2025. november 18.

Dr. Domonyai Alexa s.k. a tanács elnöke, Dr. Kardos Andrea s.k. előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes s.k. bíró, Dr. Gunyecz Zoltán s.k. bíró, Dr. Tuba István Krisztián s.k. bíró